

WYROBY LAKIEROWE	N O R M A B R A N Ż O W A	BN-86
	Farby ftalowe kopolimeryzowane do gruntowania dla okrętownictwa, styrenowane na wilgotne powierzchnie	6113-42
		Zamiast BN-75/6113-42
		Grupa katalogowa 1024

1. WSTĘP

1.1. Przedmiot normy. Przedmiotem normy są farby ftalowe kopolimeryzowane do gruntowania dla okrętownictwa styrenowane na wilgotne powierzchnie, stanowiące zawiesinę pyłu cynkowego i pigmentów nieorganicznych w roztworze żywicy ftalowej styrenowanej w węglowodorach aromatycznych z dodatkiem środków emulgujących i tiksotropujących.

1.2. Zakres stosowania przedmiotu normy. Farby są przeznaczone do malowania nadwodnych, stalowych części statków w niekorzystnych warunkach atmosferycznych, przy których wskutek kondensacji pary lub przelotnego deszczu malowana powierzchnia jest wil-

gotna. Farbą nie można malować powierzchni pokrytych warstwą lodu oraz w czasie deszczu.

2. OZNACZENIE

Przykład oznaczenia farby ftalowej kopolimeryzowanej do gruntowania dla okrętownictwa styrenowanej na wilgotne powierzchnie, czerwonej tlenkowej:

FARBA FTALOWA KOPOLIMERYZOWANA DO
GRUNTOWANIA DLA OKRĘTOWNICTWA STYRENOWANA
NA WILGOTNE POWIERZCHNIE CZERWONA TLENKOWA
BN-86/6113-42   KTM 1313 322 825 109

3. WYMAGANIA I BADANIA

3.1. Zestawienie wymagań i metody badań

Wymagania	Metody badań wg
a) Wstępne próby techniczne — pozostałość na sicie o boku oczka kwadratowego 0,063 mm, $\%(m/m)$, najwyżej	zgodnie z PN-72/C-81503 0,1 PN-81/C-81505
b) Temperatura zapłonu, °C, co najmniej	17 BN-83/6110-30
c) Czas wypływu (lepkość umowna) mierzony kubkiem o średnicy otworu wypływowego 4 mm, s	60 ÷ 90 Metoda A PN-81/C-81508
d) Roztarcie pigmentów, μm , najwyżej	60 BN-78/6110-09
e) Gęstość, g/cm^3 , najwyżej	1,7 PN-82/C-81551
f) Zawartość substancji lotnych, $\%(m/m)$, najwyżej	29 Metoda B PN-84/C-81512
g) Rozlewność, stopień, co najmniej	6 Metoda B PN-67/C-81507
h) Krycie jakościowe	pierwsze PN-70/C-81536
i) Czas schnięcia powłoki w temperaturze $20 \pm 2^\circ\text{C}$ i wilgotności względnej powietrza $65 \pm 5\%$, najwyżej	PN-79/C-81519
— stopień 1, min	20
— stopień 6, h	4
j) Wygląd powłoki	powłoka bez pomarszczeń i zacieków, dopuszcza się obecność pojedynczych ziaren pigmentów 3.6
k) Przyczepność nożem krążkowym A, stopień	2 PN-80/C-81531
l) Elastyczność powłoki	3 PN-76/C-81528
m) Odporność powłoki na uderzenie, cm spadku ciężarka, co najmniej	50 Metoda A PN-54/C-81526
n) Odporność powłoki na działanie zmiennych temperatur, cykli, co najmniej	8 BN-66/6110-15
o) Odporność powłoki na działanie wody morskiej	powłoka bez zmian odnośnie połysku, barwy, spęcherzenia BN-78/6110-02
Skorodowanie podłoża, stopień, najwyżej	K-1 BN-78/6110-02

Zgłoszona przez Instytut Przemysłu Tworzyw i Farb
Ustanowiona przez Dyrektora Instytutu Chemii Przemysłowej dnia 25 sierpnia 1986 r.
jako norma obowiązująca od dnia 1 lipca 1987 r.
(Dz. Norm. i Miar nr 3/1987, poz. 10)

cd. tablicy

Wymagania		Metody badań wg
p) Odporność powłoki na działanie mgły solnej w ciągu 168 h (7 cykli po 24 h)	powłoka bez zmian odnośnie połysku, barwy, spęcherzenia, spękania K-1	PN-78/C-81523 Metoda A
Skorodowanie podłoża, stopień, najwyżej		

3.2. Trwałość. Farby ftalowe kopolimeryzowane do gruntowania dla okrętownictwa styrenowane na wilgotne powierzchnie powinny odpowiadać wymaganiom normy w ciągu 3 miesięcy, licząc od daty produkcji. W tym czasie dopuszcza się wzrost lepkości umownej o 20% w stosunku do górnej granicy podanej w normie.

Zgęstnienie wyrobu powinno ustąpić po dodaniu rozcieńczalnika do wyrobów styrenowanych wg BN-67/6118-28.

3.3. Pobieranie próbek i przygotowanie średniej próbki laboratoryjnej wykonać zgodnie z PN-74/C-81500 po przeprowadzeniu wstępnych prób technicznych zgodnie z PN-72/C-81503.

3.4. Program badań

3.4.1. Badania pełne polegają na sprawdzeniu zgodności ze wszystkimi wymaganiami wymienionymi w 3.1. Badanie pełne należy wykonywać co najmniej raz na pół roku oraz przy każdej zmianie stosowanych surowców lub metod technologicznych, jak również w przypadku badań rozjemczych.

3.4.2. Badania niepełne polegają na sprawdzeniu wymagań wg 3.1a), b), c), d), h), i), j). Badania te należy wykonywać dla każdej partii produkcyjnej wyrobu.

3.5. Przygotowanie powłok do badań

3.5.1. Wykonanie powłoki. Płytki stalowe wg PN-74/C-81513 zmożyć wodą wodociągową przez zanurzenie i po upływie 15 s, licząc od chwili wynurzenia, pomalować jednorazowo badaną farbą za pomocą pędzla zgodnie z PN-79/C-81514, po czym suszyć w temperaturze $20 \pm 2^\circ\text{C}$ i wilgotności względnej powietrza $65 \pm 5\%$ do osiągnięcia 6 stopnia wyschnięcia wg 3.1i).

Do badania odporności powłok na działanie wody morskiej i mgły solnej, płytki należy pomalować dwukrotnie i obustronnie, a brzegi zabezpieczyć przez zanurzenie w parafinie na głębokość około 5 mm. Drugą warstwę farby należy nakładać na powłokę wyschniętą do 6 stopnia wyschnięcia zgodnie z 3.1i) oraz zmoczoną następnie wodą wodociągową sposobem podanym wyżej.

Grubość każdej warstwy powinna wynosić $20 \div 30 \mu\text{m}$.

3.5.2. Aklimatyzacja powłok. Powłoki do badań aklimatyzować zgodnie z PN-66/C-81510 w ciągu 72 h w temperaturze $20 \pm 2^\circ\text{C}$ i wilgotności względnej powietrza $65 \pm 5\%$.

3.5.3. Pomiar grubości powłok wykonać przyrządem elektromagnetycznym wg PN-74/C-81515 lub innym zapewniającym dokładność pomiaru do 10% grubości powłoki.

3.6. Określenie wyglądu powłoki wykonać nie uzbrojonym okiem w rozproszonym świetle dziennym na płycie przygotowanej wg 3.5. Powłoka powinna odpowiadać wymaganiom wg 3.1j).

3.7. Zaświadczenie producenta o jakości wyrobu. Producent jest obowiązany przedstawić odbiorcy zaświadczenie kontroli o jakości wyrobu.

4. PAKOWANIE, PRZECHOWYWANIE I TRANSPORT

4.1. Pakowanie. Farby należy pakować zgodnie z PN-73/C-81400 w hoboki uniwersalne pojemności 50 dm^3 , w pudełka blaszane o przekroju okrągłym z pałąkiem pojemności 15 i 20 dm^3 lub inne opakowania, uzgodnione pomiędzy producentem, odbiorcą i przewoźnikiem a nie obniżające jakości wyrobu podczas składowania i mające wymiary zgodne z zasadami systemu wymiarowego opakowań wg PN-78/O-79021. Opakowania muszą być zgodne z wymaganiami obowiązujących przepisów przewozowych. Sztuki przesyłki zawierające farby ftalowe kopolimeryzowane do gruntowania dla okrętownictwa, styrenowane na wilgotne powierzchnie powinny być zaopatrzone w nalepkę wg wzoru 3 — „Materiały ciekłe zapalne RID/ADR¹⁾).

4.2. Przechowywanie — zgodnie z PN-73/C-81400.

4.3. Transport. Farby ftalowe kopolimeryzowane do gruntowania dla okrętownictwa, styrenowane na wilgotne powierzchnie są materiałami niebezpiecznymi kl. 3 p. 5c wg RID/ADR. Należy je przewozić zgodnie z obowiązującymi dla materiałów niebezpiecznych przepisami transportowymi¹⁾ oraz wg PN-73/C-81400.

¹⁾ Patrz Informacje dodatkowe p. 4.

K O N I E C

INFORMACJE DODATKOWE

1. Instytucja opracowująca normę — Dębicka Fabryka Farb i Lakierów w Dębicy.

2. Istotne zmiany w stosunku do BN-75/6113-42

a) wprowadzono aktualne metody badań dotyczące temperatury zapłonu, czasu wypływu, rozrządzenia, gęstości, zawartości substancji

lotnych, czasu schnięcia, przyczepności, elastyczności, odporności powłoki na działanie wody morskiej i mgły solnej.

b) wprowadzono obowiązujące symbole KTM.

3. Normy związane

PN-73/C-81400 Wyroby lakierowe. Pakowanie, przechowywanie i transport

- PN-74/C-81500 Wyroby lakierowe. Pobieranie próbek i przygotowanie średniej próbki laboratoryjnej
- BN-72/C-81503 Wyroby lakierowe. Wstępne próby techniczne
- PN-66/C-81510 Wyroby lakierowe. Warunki aklimatyzacji powłok do badań
- PN-74/C-81513 Wyroby lakierowe. Płytki do badań
- PN-79/C-81514 Wyroby lakierowe. Sposoby otrzymywania powłok do badań
- PN-74/C-81515 Wyroby lakierowe. Nieniszczące pomiary grubości powłok
- PN-78/O-79021 Opakowania. System wymiarowy
- BN-67/6118-28 Rozcieńczalniki do ftalowych wyrobów lakierowych. Wymagania wspólne
- Pozostałe normy związane podano w tablicy.

4. Dokumenty związane, stanowiące uzupełnienie przepisów transportowych wymienionych w PN-73/C-81400

- Ustawa z dnia 15 listopada 1984 r. „Prawo przewozowe” (Dz. U. nr 53, poz. 272 z 1984 r.)
- Regulamin Przedsiębiorstwa Polskie Koleje Państwowe o ładowaniu i zabezpieczeniu przesyłek towarowych (Dz. TiZK nr 9, poz. 68 z 1985 r.)
- Regulamin dla międzynarodowego przewozu kolejami towarów niebezpiecznych (RID). Załącznik B do Konwencji o międzynarodowym przewozie kolejami (COTIF) (Dz. TiZK nr 7, poz. 44 z 1985 r.) wraz z późniejszymi zmianami

Ustawa z dnia 1 lutego 1983 r. — „Prawo o ruchu drogowym” (Dz. U. nr 6, poz. 35)

Zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 7 marca 1963 r. w sprawie ładowania samochodów ciężarowych i przyczep (Mon. Pol. nr 24, poz. 123 z 1963 r. i nr 35, poz. 250 z 1968 r.)

Rozporządzenie Ministrów Komunikacji i Spraw Wewnętrznych z dnia 2 grudnia 1983 r. w sprawie warunków i kontroli przewozu drogowego materiałów niebezpiecznych (Dz. U. nr 67, poz. 301 z 1983 r.) wraz z późniejszymi zmianami

Załącznik A i B do Umowy Europejskiej z 30 września 1957 r. dotyczący międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR) (Dz. U. nr 35, poz. 189 z 1975 r.) wraz z późniejszymi zmianami

Przepisy o ładowaniu wagonów towarowych. Załącznik II do umowy o wzajemnym użytkowaniu wagonów towarowych w komunikacji międzynarodowej (RIV) (Dz. TiZK nr 15, poz. 119 z 1981 r.) wraz z późniejszymi zmianami

5. Autor projektu normy — mgr inż. Anna Hosaja, Dębicka Fabryka Farb i Lakierów.

6. Klasyfikacja produktu wg znowelizowanych przepisów RID/ADR
klasa 3 p. 5c l.m. 301 RID.
klasa 3 p. 5c l.m. 2301 ADR.